

Posudek na diplomovou práci Analýza ruské chirurgické terminologie se zaměřením na chirurgické operace a nástroje

Autor: Lucie Kubínová

Vedoucí práce: doc. L.Nazarenko, CSc.

Oponent: PhDr. H.Žofková, CSc.

Téma diplomové práce, které si diplomantka zvolila je velmi zvláštní, není jednoduché pro zpracování, vyžaduje velkou fundovanost nejen v problematice lexikální, ale předpokládá i určitou znalost i vlastní problematiky lékařské. Pouze za tohoto předpokladu je možné úspěšně toto téma zpracovat. Volba tématu je neobvyklá i vzhledem k zaměření naší fakulty. Diplomantka zdůvodňuje výběr tématu celkem zajímavě – potřebou překladu a nedostatkem dostupných aktuálních rusko-českých překladových lékařských slovníků.

Vymezení cíle vychází z nejasnosti základních pojmů týkajících se problematiky tvoření pojmenování (morfologické tvoření slov), což se projevuje i ve formulaci hypotéz a dále v celé práci. Vzhledem k tomu, že diplomantka byla vedena k výběru tématu právě potřebou překladu, je zvláštní, že se v práci vůbec této problematice nevěnovala. Předpokládala bych, že výsledkem bude překladový slovník, což by bylo logické vyústění diplomové práce. Rozhodně by to bylo velmi přínosné.

Autorka píše, že analyzovala rozsáhlý materiál – 900 chirurgických termínů, pak by ovšem tyto termíny měly být součástí práce, aby bylo zřejmé, z čeho diplomantka vychází, zda závěry, ke kterým dochází jsou opodstatněné. Práce obsahuje přílohu se seznamem analyzovaných termínů chirurgických nástrojů.

Diplomantka analyzovala chirurgickou terminologii z celé řady hledisek: z hlediska původu, tvoření, funkčního použití, systémových vztahů. Pokusila se celkově terminologii charakterizovat. Řada věcí se podařila a jsou přínosem pro zkoumání chirurgické terminologie. Jde např. o přehlednění a systematizaci původu chirurgických termínů, jejich zařazení do historického kontextu. Zajímavá je rovněž kapitola o způsobech tvoření termínů, kde k jednotlivým způsobům jsou na základě analyzovaných termínů uváděny příklady většinou v přehledných tabulkách, někdy rovněž i zobrazeny v grafech. Nicméně práce má řadu nedostatků, na které bych chtěla upozornit.

Poznámky k jednotlivým kapitolám:

2. kapitola:

Proč není zmínka o česko-ruských slovnících? (s. 23)

Proč není zmínka u standardizace lékařské terminologie (s. 24) o Česku?

3. kapitola

Proč u uvedených termínů je někde český ekvivalent, někde ruský při překladu slov řeckých, latinských, francouzských a německých? Proč není sjednoceno?

Proč je tak málo příkladů přejatých slov z angličtiny, když se zdůrazňuje, že angličtina je v současné době nejrozšířenější jazyk na světě?. (s. 41)

V 5. kapitole se diplomantka pokusila popsat lexikálně-sémantické vztahy v oblasti ruských chirurgických termínů. Není ovšem zcela jasné, proč až zde diplomantka hovoří o nutnosti analyzovat chirurgickou terminologii z hlediska lexikologie, cožpak předcházející kapitoly zabývající se původem slov, přejímáním, vznikem pojmenování nejsou předmětem zkoumání lexikologie? Zajímavé jsou vzorce pro tvoření synonymních názvů chirurgických nástrojů (s.

66). Není uvedeno, zda tyto vzorce vytvořila diplomantka nebo použila nějakou odbornou literaturu. Pokud se tyto vzorce podařilo vytvořit diplomantce, tak je to velice pěkné a přehledné. Stejně tak i další vzorce tvoření, které používá v tabulkách pro názornost tvoření termínů. Do této kapitoly nějak nezapadá podkapitola 5.3 Metonymické vztahy a 5.4 Eponymické vztahy. Opět se analyzuje způsob tvoření. Eponyma jsou jedním ze způsobů syntaktického tvoření termínů, tato problematika by logicky patřila do kapitoly tvoření termínů.

Velmi četné jsou chyby v interpunkci, ve formální stránce. V práci jsou pravopisné, stylistické chyby. Rovněž odkazy na literaturu nejsou uváděny důsledně. Diplomantka nalezne všechny tyto vyznačené chyby a nedostatky na stránkách své práce, kde jsem je glosovala.

Závěrem konstatuji, že práce svědčí o zaujetí autorky pro zvolenou tematiku i o jejím vynaloženém úsilí. Práci doporučuji k obhajobě.

V Praze dne 12. 5. 2008

Hana Žofková